

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 26. júla 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Azylová politika – Smernica 2013/32/EÚ – Články 12, 14, 31 a 46 – Charta základných práv Európskej únie – Článok 47 – Právo na účinnú súdnu ochranu – Žaloba proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu – Možnosť súdu rozhodnúť bez vypočutia žiadateľa“

Vo veci C-348/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunale di Milano (súd v Miláne, Taliansko) zo 14. júna 2016 a doručený Súdnemu dvoru 22. júna 2016, ktorý súvisí s konaním:

Moussa Sacko

proti

Commissione Territoriale per il riconoscimento della protezione internazionale di Milano,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory M. Ilešič, sudcovia A. Prechal (spravodajkyňa), A. Rosas, C. Toader a E. Jarašiūnas,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- M. Sacko, v zastúpení: S. Santilli, avvocato,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci L. D'Ascia, avvocato dello Stato,
- belgická vláda, v zastúpení: C. Pochet a M. Jacobs, splnomocnené zástupkyne,
- česká vláda, v zastúpení: J. Vláčil a M. Smolek, splnomocnení zástupcovia,
- francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a E. Armoët, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: taliančina.

- maďarská vláda, v zastúpení: M. M. Tátrai, M. Z. Fehér a G. Koós, splnomocnení zástupcovia,
  - poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
  - Európska komisia, v zastúpení: M. Condou-Durande a C. Cattabriga, splnomocnené zástupkyne,
- po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 6. apríla 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 12, 14, 31 a 46 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Moussom Sackom, štátnym príslušníkom Mali, a Commissione Territoriale per il riconoscimento della protezione internazionale di Milano (Oblasťná komisia pre priznávanie medzinárodnej ochrany v Miláne, Taliansko, ďalej len „oblasťná komisia“), ktorého predmetom je zamietnutie žiadosti pána Sacka o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 2 písm. b) smernice 2013/32 touto komisiou.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Smernica 2013/32 stanovuje spoločné konania o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách na oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9).
- 4 Odôvodnenia 18 a 20 smernice 2013/32 uvádzajú:

„(18) Je v záujme členských štátov aj žiadateľov o medzinárodnú ochranu, aby sa o žiadosti o medzinárodnú ochranu rozhodlo čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia.

...

(20) Za riadne vymedzených okolností, keď je žiadosť pravdepodobne neopodstatnená alebo existujú závažné obavy o národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok, by členské štáty mali mať možnosť skrátiť konanie o posúdení žiadosti, najmä zavedením kratších, ale primeraných lehôt pre určité procesné úkony bez toho, aby tým bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia žiadosti a účinný prístup žiadateľa k základným zásadám a zárukám stanoveným v tejto smernici.“
- 5 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Vymedzenia pojmov“, znie:

„Na účely tejto smernice:

...

c) „žiadateľ“ znamená štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie;

...

f) „rozhodujúci orgán“ znamená akýkoľvek kvázi súdny alebo správny orgán v členskom štáte zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu s právomocou prijímať rozhodnutia v prvom stupni o takýchto prípadoch;

...“

6 Článok 12 uvedenej smernice, nazvaný „Záruky pre žiadateľov“, ktorý sa nachádza v jej kapitole II, nazvanej „Základné zásady a záruky“, stanovuje:

„1. Pokiaľ ide o konania stanovené v kapitole III, členské štáty zabezpečia, aby všetci žiadatelia mali tieto záruky:

...

b) vždy, keď je to potrebné, im musia byť poskytnuté služby tlmočníka, aby mohli predložiť svoj prípad príslušným orgánom. Členské štáty považujú za potrebné poskytnúť tieto služby prinajmenšom vtedy, keď sa má uskutočniť pohovor so žiadateľom, ako je uvedené v článkoch 14 až 17 a článku 34, a bez týchto služieb nie je možné zabezpečiť primeranú komunikáciu. V takomto prípade a v iných prípadoch, keď príslušné orgány predvolajú žiadateľa, sa tieto služby budú platiť z verejných finančných prostriedkov;

c) nesmie sa im odmietnuť príležitosť komunikovať s [Úradom vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR)] alebo s akoukoľvek inou organizáciou poskytujúcou právne poradenstvo alebo iné konzultácie žiadateľom v súlade s právom dotknutého členského štátu;

d) žiadatelia a prípadne ich právni zástupcovia alebo iní poradcovia v súlade s článkom 23 ods. 1 musia mať prístup k informáciám uvedeným v článku 10 ods. 3 písm. b) a k informáciám poskytnutým odborníkmi podľa článku 10 ods. 3 písm. d), ak rozhodujúci orgán tieto informácie zohľadnil pri prijímaní rozhodnutia o ich žiadosti;

e) v primeranom čase je im oznámené rozhodnutie rozhodujúceho orgánu o ich žiadosti. Ak žiadateľa právne zastupuje právny zástupca alebo iný poradca, členský štát sa môže rozhodnúť, že oznámi rozhodnutie tomuto zástupcovi či poradcovi namiesto žiadateľovi;

...

2. Pokiaľ ide o konania stanovené v kapitole V, členské štáty zabezpečia, aby všetci žiadatelia mali záruky, ktoré sú rovnocenné zárukám uvedeným v odseku 1 písm. b) až e).“

7 Článok 14 tej istej smernice, nazvaný „Osobný pohovor“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Skôr než rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie, žiadateľ dostane príležitosť na osobný pohovor o jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu s osobou, ktorá je podľa vnútroštátneho práva príslušná uskutočňovať takéto pohovory. Osobné pohovory týkajúce sa vecnej stránky žiadosti o medzinárodnú ochranu vykonávajú pracovníci rozhodujúceho orgánu. Týmto pododsekom nie je dotknutý článok 42 ods. 2 písm. b).“

- 8 Podľa článku 17 smernice 2013/32, nazvanom „Správa z osobných pohovorov a ich záznam“:
- „1. Členské štáty zabezpečia, aby sa z každého osobného pohovoru vyhotovila buď podrobná a vecná správa obsahujúca všetky podstatné údaje alebo prepis.
2. Členské štáty môžu stanoviť, že sa z osobného pohovoru vyhotoví zvukový alebo audiovizuálny záznam. V prípade, že sa takýto záznam vyhotovuje, členské štáty zabezpečia, aby bol záznam alebo prepis osobného pohovoru dostupný spolu so žiadateľovým spisom.
- ...“
- 9 Článok 31 tejto smernice, nazvaný „Konanie o posúdení žiadosti“, ktorý sa nachádza na začiatku kapitoly III, nazvanej „Konanie v prvom stupni“, upravuje:
- „1. Členské štáty spracujú žiadosti o medzinárodnú ochranu v konaní o posúdení žiadosti podľa základných zásad a záruk kapitoly II.
2. Členské štáty zabezpečia, aby sa konanie o posúdení žiadosti skončilo čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté primerané a úplné posúdenie.
3. Členské štáty zabezpečia, aby sa konanie o posúdení žiadosti skončilo do šiestich mesiacov od podania žiadosti.
- ...
8. Členské štáty môžu stanoviť, že sa konanie o posúdení žiadosti v súlade so základnými zásadami a zárukami kapitoly II skráti a/alebo uskutoční na hraniciach alebo v tranzitných priestoroch v súlade s článkom 43, ak:
- a) žiadateľ pri predkladaní svojej žiadosti a uvádzaní faktov predložil len veci, ktoré nie sú významné pre posúdenie toho, či spĺňa požiadavky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu v zmysle smernice [2011/95], alebo
  - b) žiadateľ je z bezpečnej krajiny pôvodu v zmysle tejto smernice, alebo
  - c) žiadateľ zavádzal orgány predkladaním nepravdivých informácií alebo falošných dokumentov alebo zadržiavaním relevantných informácií alebo dokumentov, pokiaľ ide o jeho totožnosť a/alebo štátnu príslušnosť, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na rozhodnutie, alebo
  - d) je pravdepodobné, že žiadateľ nedobromyseľne zničil doklad totožnosti alebo cestovný doklad, ktoré by pomohli určiť jeho totožnosť či štátnu príslušnosť, alebo sa ich zbavil, alebo
  - e) žiadateľ poskytol zjavne nekonzistentné a protirečivé, jasne nepravdivé alebo očividne nepravdepodobné vyhlásenia, ktoré protirečia dostatočne overeným informáciám z krajiny pôvodu, čím sa jeho tvrdenie stáva zreteľne nedôveryhodným v súvislosti s tým, či spĺňa podmienky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu podľa smernice [2011/95], alebo
  - f) žiadateľ podal následnú žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorá nie je neprípustná podľa článku 40 ods. 5, alebo
  - g) žiadateľ predkladá žiadosť výlučne s cieľom odloženia alebo marenia výkonu skoršieho alebo blížiaceho sa rozhodnutia, ktoré by malo za následok jeho odsun, alebo

- h) žiadateľ vstúpil na územie členského štátu neoprávnene alebo neoprávnene predĺžil svoj pobyt a bez závažného dôvodu sa neprihlásil orgánom ani nepodal žiadosť o medzinárodnú ochranu čo najskôr vzhľadom na okolnosti svojho vstupu, alebo
- i) žiadateľ odmieta splniť svoju povinnosť... nechať si vziať odtlačky prstov, alebo
- j) žiadateľ môže byť z vážnych dôvodov považovaný za ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členského štátu, alebo bol na základe vnútroštátneho práva nútené vyhostený z vážnych príčin súvisiacich s verejnou bezpečnosťou alebo verejným poriadkom.

...“

10 Podľa článku 32 ods. 2 smernice 2013/32:

„V prípadoch neopodstatnených žiadostí, na ktoré sa vzťahujú niektoré z okolností uvedených v článku 31 ods. 8, členské štáty môžu považovať žiadosť za zjavne neopodstatnenú aj vtedy, ak je to tak definované vo vnútroštátnych právnych predpisoch.“

11 Článok 46 tejto smernice, nazvaný „Právo na účinný opravný prostriedok“, ktorý predstavuje jediné ustanovenie jej kapitoly V, nazvanej „Konania o opravných prostriedkoch“, stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby žiadatelia mali právo na účinný opravný prostriedok pred súdom proti:

- a) rozhodnutiu o ich žiadosti o medzinárodnú ochranu vrátane rozhodnutia:
  - i) považovať žiadosť za neopodstatnenú v súvislosti s postavením utečenca a/alebo postavením osoby s doplnkovou ochranou;
  - ii) považovať žiadosť za neprípustnú podľa článku 33 ods. 2;
  - iii) prijatého na hranici alebo v tranzitnom priestore členského štátu, ako je to uvedené v článku 43 ods. 1;
  - iv) neuskutočniť posúdenie podľa článku 39;
- b) odmietnutiu znovu otvoriť posudzovanie žiadosti po jeho prerušení podľa článkov 27 a 28;
- c) rozhodnutiu o odňatí medzinárodnej ochrany podľa článku 45.

...

3. V záujme dosiahnutia súladu s odsekom 1 členské štáty zabezpečia, aby účinný opravný prostriedok zahŕňal posúdenie skutkových aj právnych otázok v plnom rozsahu *ex nunc* vrátane prípadného posúdenia potrieb medzinárodnej ochrany podľa smernice [2011/95], a to aspoň v rámci konania o opravnom prostriedku pred súdom prvého stupňa.

...“

Talianske právo

12 Z vnútroštátneho rozhodnutia vyplýva, že talianske právo v oblasti medzinárodnej ochrany stanovuje etapu správneho konania, v rámci ktorej kolégium odborníkov preskúmava žiadosti po výsluchu žiadateľa, a etapu súdneho konania, v ktorej neúspešný žiadateľ môže žalovať zamietavé rozhodnutie správneho orgánu.

- 13 Vnútroštátny súd uvádza, že v etape súdneho konania môže súd žalobu zamietnuť alebo jej vyhovieť bez nutnosti vypočuť žiadateľa, ak predmetný pohovor vykonal už správny orgán oprávnený na preskúmanie žiadosti. Konkrétne je dané riešenie možné realizovať predovšetkým v prípade žalôb, ktoré sú zjavne nedôvodné.
- 14 Podľa vnútroštátneho súdu sa tento výklad uplatniteľných vnútroštátnych pravidiel zakladá na článku 19 decreto legislativo n. 150 – Disposizioni complementari al codice di procedura civile in materia di riduzione e semplificazione dei procedimenti civili di cognizione, ai sensi dell'articolo 54 della legge 18 giugno 2009, n. 69. (legislatívny dekrét č. 150 o doplňujúcich ustanoveniach k občianskemu súdnemu poriadku v oblasti skrátenia a zjednodušenia občianskych konaní v zmysle článku 54 zákona č. 69 z 18. júna 2009), z 1. septembra 2011 (GURI č. 220 z 21. septembra 2011), v znení decreto legislativo n. 142 – Attuazione della direttiva 2013/33/UE recante norme relative all'accoglienza dei richiedenti protezione internazionale, nonché della direttiva 2013/32/UE, recante procedure comuni ai fini del riconoscimento e della revoca dello status di protezione internazionale (legislatívny dekrét č. 142 o prebratí smernice 2013/33/EÚ, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ako aj smernice 2013/32/EÚ o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany), z 18. augusta 2015 (GURI č. 214 z 15. septembra 2015) (ďalej len „legislatívny dekrét č. 150/2011“).
- 15 Článok 19 ods. 9 legislatívneho dekrétu č. 150/2011 stanovuje:
- „Do šiestich mesiacov od podania žaloby súd na základe skutkových okolností existujúcich v čase rozhodovania vydá uznesenie o zamietnutí žaloby alebo žalobcovi prizná postavenie utečenca alebo osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu.“
- 16 Podľa vnútroštátneho súdu môže sudca priamo zamietnuť žalobu alebo jej vyhovieť, ak sa predovšetkým domnieva, že skutočnosti, ktoré sú súčasťou spisu, umožňujú prijať rozhodnutie, na ktorom by ďalšie vypočutie žiadateľa nemohlo nič zmeniť.
- 17 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti spresňuje, že jeho výklad potvrdil Corte suprema di cassazione (Najvyšší súd, Taliansko), ktorý uznesením z 8. júna 2016 konštatoval, že „pokiaľ ide o konanie o udelení medzinárodnej ochrany, súd nie je povinný nariadiť výsluch žiadateľa o azyl“.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 18 Pán Sacko pricestoval 20. marca 2015 do Talianska a bezprostredne podal žiadosť o medzinárodnú ochranu. Dňa 10. marca 2016 oblastná komisia, zriadená na Prefettura di Milano (Prefektúra v Miláne, Taliansko), uskutočnila vypočutie pána Sacka, ktorého predmetom bola jeho situácia a dôvody tejto žiadosti. Z tohto pohovoru vyplynulo, že k opusteniu Mali ho viedlo vážne zhoršenie jeho osobnej ekonomickej situácie.
- 19 Rozhodnutím prijatým v správnom konaní, ktoré bolo dotknutej osobe doručené 5. apríla 2016, oblastná komisia zamietla žiadosť o medzinárodnú ochranu podanú pánom Sackom a nepriznala mu ani postavenie utečenca, ani osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu, pričom uviedla, že táto žiadosť bola založená na čisto ekonomických dôvodoch a nie na dôvodoch spojených s existenciou prenasledovania.
- 20 Pán Sacko podal 3. mája 2016 na vnútroštátnom súde žalobu na zrušenie tohto rozhodnutia, pričom zopakoval dôvody, ktoré uviedol vo svojej žiadosti o medzinárodnú ochranu a uviedol všeobecný opis situácie v Mali, avšak bez toho, aby uviedol, aký to má vplyv na jeho osobnú situáciu.
- 21 Vnútroštátny súd uvádza, že žalobu, ktorú podal pán Sacko, má v úmysle zamietnuť ako zjavne nedôvodnú bez jeho predchádzajúceho vypočutia.

- 22 Na základe pochybností o zlučiteľnosti takéhoto riešenia s právom Únie, konkrétne s článkami 12, 14, 31 a 46 smernice 2013/32, Tribunale di Milano (súd v Miláne, Taliansko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa smernica 2013/32 (najmä jej články 12, 14, 31, 46) vykladať v tom zmysle, že pripúšťa také konanie, akým je talianske konanie (článok 19 ods. 9 legislatívneho dekrétu č. 150/2011), v ktorom súd, na ktorý sa obrátil žiadateľ o azyl – ktorého žiadosť správny orgán oprávnený na posúdenie žiadostí o azyl po úplnom preskúmaní vrátane výsluchu zamietol – môže žalobu zamietnuť bez ďalšieho dokazovania a bez povinnosti vypočuť predmetného žiadateľa, ak je žaloba zjavne nedôvodná a neexistuje vyhliadka na zmenu zamietavého rozhodnutia správneho orgánu?“

O prejudiciálnej otázke

- 23 Svojou prejudiciálnou otázkou sa Tribunale di Milano (súd v Miláne) v podstate pýta, či sa má smernica 2013/32, najmä jej články 12, 14, 31 a 46, vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe proti rozhodnutiu o zamietnutí zjavne nedôvodnej žiadosti o medzinárodnú ochranu, zamietol uvedenú žalobu bez vypočutia žiadateľa, najmä ak tohto žiadateľa už vypočul správny orgán a ak zo skutkových okolností nevyplýva žiadna pochybnosť o opodstatnenosti tohto zamietavého rozhodnutia.
- 24 Najprv treba uviesť, ako to zdôrazňuje vnútroštátny súd, že žiadne z ustanovení, o ktorých výklad žiada, výslovne neukladá súdu, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku upravenom v článku 46 smernice 2013/32, aby v rámci tohto konania nariadil pojednávanie.
- 25 Po prvé článok 12 smernice 2013/32, ktorý sa nachádza v jej kapitole II, nazvanej „Základné zásady a záruky“, totiž uvádza záruky pre žiadateľov a vo svojom odseku 1 výslovne rozlišuje medzi zárukami uplatniteľnými na konania stanovené v kapitole III tejto smernice, nazvanej „Konanie v prvom stupni“, na jednej strane a vo svojom odseku 2 medzi zárukami uplatniteľnými na konania stanovené v kapitole V uvedenej smernice, nazvanej „Konania o opravných prostriedkoch“, na druhej strane. Hoci sa v článku 12 ods. 2 tej istej smernice spresňuje, že „členské štáty zabezpečia, aby všetci žiadatelia mali záruky, ktoré sú rovnocenné zárukám uvedeným v odseku 1 písm. b) až e)“, právo žiadateľa predložiť svoje pripomienky v rámci ústneho konania sa medzi týmito taxatívne vymenovanými zárukami nenachádza.
- 26 Po druhé je pravda, že článok 14 smernice 2013/32, ktorý sa tiež nachádza v jej kapitole II, ukladá rozhodujúcemu orgánu, aby skôr než prijme rozhodnutie, dostal žiadateľ príležitosť na osobný pohovor o jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu s osobou, ktorá je podľa vnútroštátneho práva príslušná uskutočňovať takéto pohovory. Zo samotného znenia tohto ustanovenia v spojení s článkom 2 písm. f) smernice 2013/32 však vyplýva, že túto povinnosť má výlučne rozhodujúci orgán zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktorý je príslušný prijímať rozhodnutia v prvom stupni o takýchto žiadostiach, a neuplatňuje sa tak na konania o opravných prostriedkoch.
- 27 Po tretie článok 31 ods. 3 smernice 2013/32, ktorý sa nachádza v jej kapitole III, nazvanej „Konanie v prvom stupni“, upravuje, že tieto konania sa spravidla skončia do šiestich mesiacov od podania žiadosti bez toho, aby bola dotknutá možnosť predĺženia tejto lehoty z dôvodov opísaných v článku 31 ods. 3 a 4 tejto smernice. Článok 31 ods. 8 uvedenej smernice umožňuje členským štátom v taxatívne vymenovaných prípadoch stanoviť, že sa konanie o posúdení žiadosti v súlade so základnými zásadami a zárukami kapitoly II tej istej smernice skráti alebo uskutoční na hraniciach alebo v tranzitných priestoroch. To isté platí najmä vtedy, ak žiadateľ predložil len skutočnosti, ktoré nie sú významné pre posúdenie toho, či spĺňa požiadavky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu v zmysle smernice 2011/95.

- 28 Po štvrté a v poslednom rade článok 46 smernice 2013/32, ktorý predstavuje jediné ustanovenie jej kapitoly V, nazvaný „Konania o opravných prostriedkoch“, upravuje právo na účinný opravný prostriedok pred súdom proti zamietavému rozhodnutiu o žiadosti o medzinárodnú ochranu, vrátane proti rozhodnutiam, ktoré vyhlasujú žiadosť za zjavne neprípustnú alebo za neopodstatnenú. V záujme dosiahnutia súladu s týmto právom musia členské štáty na základe článku 46 ods. 3 uvedenej smernice zabezpečiť, aby účinný opravný prostriedok zahŕňal posúdenie skutkových aj právnych otázok v plnom rozsahu *ex nunc* vrátane prípadného posúdenia potrieb medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95, a to aspoň v rámci konania o opravnom prostriedku pred súdom prvého stupňa. Ani článok 46 smernice 2013/32, ani jej žiadne iné ustanovenie však nestanovujú nariadenie pojednávania pred súdom, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku.
- 29 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora prináleží súdom členských štátov, aby v zmysle zásady lojálnej spolupráce uvedenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ zabezpečili súdnu ochranu práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, pričom článok 19 ods. 1 ZEÚ okrem iného ukladá členským štátom povinnosť ustanoviť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej súdnej ochrany (rozsudok z 8. novembra 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK, C-243/15, EU:C:2016:838, bod 50, ako aj v tomto zmysle rozsudok z 9. februára 2017, M, C-560/14, EU:C:2017:101, bod 30 a citovaná judikatúra).
- 30 Táto povinnosť členských štátov zodpovedá právu zakotvenému v článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), s názvom „Právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces“, podľa ktorého každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. mája 2017, Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:373, bod 44).
- 31 Z toho vyplýva, že povaha opravného prostriedku upraveného v článku 46 smernice 2013/32 musí byť určená v súlade s článkom 47 Charty, ktorý je potvrdením zásady práva na účinnú súdnu ochranu [pozri analogicky, pokiaľ ide o článok 39 smernice Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca (Ú. v. EÚ L 326, 2005, s. 13), rozsudok zo 17. decembra 2015, Tall, C-239/14, EU:C:2015:824, bod 51].
- 32 Uvedená zásada účinnej súdnej ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, sa skladá z viacerých zložiek, ktoré zahrnujú najmä právo na obranu, zásadu rovnosti zbraní, právo na prístup k súdu, ako aj právo poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať (rozsudok zo 6. novembra 2012, Otis a i., C-199/11, EU:C:2012:684, bod 48).
- 33 Pokiaľ ide jednak o konanie v prvom stupni upravené v kapitole III smernice 2013/32, treba pripomenúť, že povinnosť dodržiavať právo na obranu osôb, ktorým sú určené rozhodnutia, ktoré citeľným spôsobom ovplyvnia ich postavenie, sa v zásade vzťahuje na správne orgány členských štátov pri prijímaní opatrení patriacich do pôsobnosti práva Únie (rozsudky z 10. septembra 2013, G. a R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, bod 35, ako aj z 11. decembra 2014, Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, bod 40).
- 34 Konkrétne Súdny dvor rozhodol, že právo byť vypočutý v celom konaní, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou dodržiavania práva na obranu ako všeobecnej zásady práva Únie, zaručuje každému možnosť účelne a efektívne oznámiť svoj názor v priebehu správneho konania, a to skôr, ako bude prijaté akékoľvek rozhodnutie, ktoré môže nepriaznivo ovplyvniť jeho záujmy (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. decembra 2014, Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, bod 34 a 36, ako aj z 9. februára 2017, M, C-560/14, EU:C:2017:101, body 25 a 31).

- 35 V tejto súvislosti je účelom pravidla, podľa ktorého sa príjemcovi rozhodnutia spôsobujúceho ujmu musí umožniť, aby pred prijatím rozhodnutia predložil pripomienky, predovšetkým to, aby táto osoba mohla opraviť chybu alebo uviesť také skutočnosti týkajúce sa jej osobného stavu, ktoré môžu ovplyvniť prijatie alebo neprijatie rozhodnutia alebo jeho obsah (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. novembra 2014, Mukarubega, C-166/13, EU:C:2014:2336, bod 47, a z 11. decembra 2014, Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, bod 37, ako aj citovanú judikatúru).
- 36 Pokiaľ ide jednak o konania o opravných prostriedkoch upravené v kapitole V smernice 2013/32, je na zabezpečenie účinného výkonu práva na taký opravný prostriedok potrebné to, aby mal vnútroštátny súd možnosť overiť opodstatnenosť dôvodov, ktoré príslušný vnútroštátny orgán viedli k považovaniu žiadosti o priznanie medzinárodnej ochrany za neopodstatnenú alebo zneužívajúcu (pozri analogicky, pokiaľ ide o smernicu 2005/85, rozsudok z 28. júla 2011, Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, bod 61).
- 37 V prejednávanej veci tak treba konštatovať, že nevypočutie žiadateľa v rámci konania o opravnom prostriedku, akým je konanie upravené v kapitole V smernice 2013/32, predstavuje obmedzenie práv na obranu, ktoré sú súčasťou zásady účinnej súdnej ochrany zaručenej článkom 47 Charty.
- 38 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že základné práva, ako je dodržiavanie práva na obranu, vrátane práva byť vypočutý, nie sú absolútnymi právami, ale môžu podliehať obmedzeniam pod podmienkou, že tieto obmedzenia skutočne zodpovedajú cieľom všeobecného záujmu, ktoré predmetné opatrenie sleduje, a z hľadiska sledovaného cieľa nie sú neprimeraným a neprípustným zásahom poškodzujúcim samotnú podstatu takto zabezpečených práv (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. septembra 2013, G. a R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, bod 33; z 11. decembra 2014, Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, bod 43, ako aj zo 7. júla 2016, Lebek, C-70/15, EU:C:2016:524, bod 37).
- 39 Výklad práva byť vypočutý zaručený článkom 47 Charty, podľa ktorého toto právo nemá absolútnu povahu, je posilnený judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, s prihliadnutím na ktorú treba uvedený článok 47 vykladať, keďže prvý a druhý odsek tohto článku zodpovedajú článku 6 ods. 1 a článku 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (rozsudky z 30. júna 2016, Toma a Biroul Executorului Judecătorească Horațiu-Vasile Cruduleci, C-205/15, EU:C:2016:499, body 40 a 41, ako aj citovaná judikatúra).
- 40 V tejto súvislosti už Súdny dvor uviedol, že článok 6 ods. 1 tohto dohovoru nestanovuje absolútnu povinnosť nariadiť verejné pojednávanie a nevyhnutne nevyžaduje nariadenie pojednávania vo všetkých konaniach a tiež rozhodol, že ani článok 47 druhý odsek Charty, ani jej žiadne iné jej ustanovenie takú povinnosť nestanovuje (rozsudok zo 4. júna 2015, Andechser Molkerei Scheitz/Komisia, C-682/13 P, neuvverejnený, EU:C:2015:356, bod 44, ktorý odkazuje na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 23. novembra 2006, Jussila v. Fínsko, CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, § 41).
- 41 Okrem toho Súdny dvor tiež rozhodol, že existenciu porušenia práva na obranu a práva na účinnú súdnu ochranu treba preskúmať v závislosti od okolností každého jednotlivého prípadu, najmä od povahy predmetného aktu, kontextu, v ktorom bol prijatý, a právnych noriem, ktoré upravujú dotknutú oblasť (rozsudok z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 102, ako aj v tomto zmysle rozsudok z 9. februára 2017, M, C-560/14, EU:C:2017:101, bod 33).
- 42 V prejednávanej veci povinnosť, ktorú má podľa článku 46 ods. 3 smernice 2013/32 príslušný vnútroštátny súd, vykonať posúdenie skutkových aj právnych otázok v plnom rozsahu *ex nunc* treba vykladať v kontexte celého konania o posúdení žiadostí o medzinárodnú ochranu upravenú touto smernicou s prihliadnutím na úzku súvislosť medzi konaním o opravnom prostriedku na súde a konaním v prvom stupni, ktoré mu predchádzalo, počas ktorého musí žiadateľ dostať príležitosť na osobný pohovor o jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu v súlade s článkom 14 uvedenej smernice.

- 43 V tejto súvislosti treba konštatovať, že správa alebo prepis celého osobného pohovoru so žiadateľom sú v súlade s článkom 17 ods. 2 smernice 2013/32 dostupné spolu so spisom, pričom obsah tejto správy alebo tohto prepisu predstavuje dôležitý podklad pre príslušný súd, keď vykoná posúdenie skutkových aj právnych otázok v plnom rozsahu *ex nunc*, upravené v článku 46 ods. 3 tejto smernice.
- 44 Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bodoch 58 a 59, ako aj v bodoch 65 až 67 svojich návrhov, že povinnosť vnútroštátneho súdu, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku upravenom v článku 46 smernice 2013/32, vypočúť žiadateľa treba posúdiť s prihliadnutím na jeho povinnosť vykonať posúdenie v plnom rozsahu *ex nunc* upravenú v článku 46 ods. 3 tejto smernice v záujme účinnej súdnej ochrany práv a záujmov žiadateľa o azyl. Len v prípade, že sa uvedený súd domnieva, že také posúdenie môže vykonať len na základe údajov v spise, vrátane prípadnej správy alebo prepisu, ktorých predmetom je osobný pohovor so žiadateľom v konaní v prvom stupni, môže rozhodnúť, že žiadateľa v rámci konania o žalobe, o ktorej rozhoduje, nevypočúje. Za týchto okolností totiž možnosť upustiť od nariadenia pojednávania zodpovedá záujmu členských štátov a žiadateľov, uvedeného v odôvodnení 18 uvedenej smernice, aby sa o žiadosti o medzinárodnú ochranu rozhodlo čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia.
- 45 Ak sa vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe, naopak domnieva, že žiadateľa treba vypočúť na to, aby mohol vykonať požadované posúdenie v plnom rozsahu *ex nunc*, predstavuje také vypočutie nariadené uvedeným súdom úkon, od ktorého súd nemôže upustiť z dôvodov rýchlosti konania, ktoré sú spomenuté v odôvodnení 20 smernice 2013/32. Ako to totiž uviedol generálny advokát v bode 67 svojich návrhov, hoci toto odôvodnenie pripúšťa, aby členské štáty v určitých prípadoch skrátili konanie o posúdení žiadosti, predovšetkým keď je žiadosť pravdepodobne neopodstatnená, nedovoľuje upustenie od úkonov, ktoré sú nevyhnutné na zaručenie práva žalobcu na účinnú súdnu ochranu.
- 46 V prípade zjavne neopodstatnenej žiadosti v zmysle článku 32 ods. 2 smernice 2013/32, akou je žiadosť v konaní vo veci samej, je povinnosť vnútroštátneho súdu vykonať posúdenie v plnom rozsahu *ex nunc* upravená v článku 46 ods. 3 tejto smernice v zásade splnená, keď tento súd zohľadní listiny predložené súdu, ktorý rozhoduje o žalobe, ako aj objektívne údaje uvedené v správnom spise z konania v prvom stupni, vrátane prípadnej správy alebo záznamu osobného pohovoru uskutočneného v rámci tohto konania.
- 47 Tento záver je podporený judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej nie je nariadenie pojednávania nevyhnutné, ak vec nevyvoláva skutkové alebo právne otázky, ktoré nemožno náležite vyriešiť na základe spisu a písomných pripomienok účastníkov konania (rozsudok zo 4. júna 2015, Andechser Molkerei Scheitz/Komisia, C-682/13 P, neuvverejnený, EU:C:2015:356, bod 46, ktorý odkazuje na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002, Döry v. Švédsko, CE:ECHR:2002:1112JUD002839495, § 37).
- 48 Okrem toho článok 46 smernice 2013/32 síce neukladá súdu, ktorý rozhoduje o žalobe podanej proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu, aby za každých okolností žalobcu vypočul, no nedovoľuje vnútroštátnemu zákonodarcovi zabrániť tomu, aby tento súd nariadil pojednávanie v prípade, že na základe svojho rozhodnutia, že informácie vyplývajúce z pohovoru uskutočneného v konaní v prvom stupni sú nedostatočné, považuje nariadenie takého pojednávania na účely posúdenia skutkových a právnych okolností v plnom rozsahu *ex nunc* za nevyhnutné, ako je stanovené v článku 46 ods. 3 tejto smernice.
- 49 S prihliadnutím na predchádzajúce úvahy sa má smernica 2013/32, a najmä jej články 12, 14, 31 a 46 v spojení s článkom 47 Charty, vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe proti rozhodnutiu o zamietnutí zjavne nedôvodnej žiadosti o medzinárodnú ochranu, zamietol uvedenú žalobu bez vypočutia žiadateľa, keď zo skutkových okolností nevyplýva žiadna pochybnosť o opodstatnenosti tohto rozhodnutia za predpokladu, že v konaní v prvom stupni dostal jednak žiadateľ príležitosť na osobný pohovor o jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu v súlade s článkom 14 uvedenej smernice a že správa alebo prepis z tohto pohovoru v prípade, že sa uskutočnil,

sú dostupné spolu so spisom v súlade v článku 17 ods. 2 uvedenej smernice a jednak, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže také pojednávanie nariadiť, ak to považuje za nevyhnutné na účely posúdenia skutkových a právnych okolností v plnom rozsahu *ex nunc*, ako je stanovené v článku 46 ods. 3 tej istej smernice.

O trovách

- 50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany, a najmä jej články 12, 14, 31 a 46 v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe proti rozhodnutiu o zamietnutí zjavne nedôvodnej žiadosti o medzinárodnú ochranu, zamietol uvedenú žalobu bez vypočutia žiadateľa, keď zo skutkových okolností nevyplýva žiadna pochybnosť o opodstatnenosti tohto rozhodnutia za predpokladu, že v konaní v prvom stupni dostal jednak žiadateľ príležitosť na osobný pohovor o jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu v súlade s článkom 14 uvedenej smernice a že správa alebo prepis z tohto pohovoru v prípade, že sa uskutočnil, sú dostupné spolu so spisom v súlade v článku 17 ods. 2 uvedenej smernice a jednak, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže také pojednávanie nariadiť, ak to považuje za nevyhnutné na účely posúdenia skutkových a právnych okolností v plnom rozsahu *ex nunc*, ako je stanovené v článku 46 ods. 3 tej istej smernice.

Podpisy